

ASHÂB-I KEHF

Ashâb-ı Kehf kıssasının anlatıldığı Kur'ân-ı Kerîm'in on sekizinci sûresine, bu kıssanın önemi dolayısıyla "Kehf" adı verilmiştir. Sûrenin 9-26. âyetlerinde bildirildiğine göre, putperest bir kavmin içinde Allah'ın varlığına ve birliğine inanan bir grup genç, bu inançlarını açıkça dile getirip putperestliğe karşı çıktı. Taşlanarak öldürülmekten veyahut zorla din değiştirmekten kurtulmak için bir mağaraya sığındılar. Yanlarındaki köpekleriyle birlikte orada derin bir uykuya daldılar.

Gençlerin uykuda kaldıkları süre Kur'ân-ı Kerîm'de, **"Onlar mağaralarında 300 yıl kaldılar, dokuz da ilâve ettiler"** (Kehf Sûresi: 18-25) şeklinde belirtilmektedir. Ayrıca onların ne kadar süre kaldıklarına dair 26. âyette **"De ki: "Allah, (onların) ne kadar kaldıklarını daha iyi bilir"** buyurulmaktadır. Buna göre Ashâb-ı Kehf mağarada 309 yıl kalmış oluyorlardı. Bazı tefsirlerde bu sayının kamerî takvime göre olduğu belirtilmektedir. 309 kamerî yıl ise 300 milâdî yıla karşılık gelmektedir.

Fakat onlar uyandıklarında mağarada kaldıkları sürenin "bir gün kadar" olduğunu zannettiler. Onların şehirden çıkıp gitmelerinden sonra olay unutuldu ve üzerinden bir çok hâdiseler gelip geçti. Beyzâvî'nin naklettiğine göre şehre gönderilen adam, parayı harcamak üzere çıkarınca, şehir halkı, paranın üzerinde kral Dekyanos'un resmini gördü. Adamın bir hazine bulduğunu sanarak kendisini devrin hükümdarına götürdüler. Ancak bu yeni hükümdar, tevhid inancına bağlı bir kişiydi. Genç adam krala başından geçenleri anlattı. Hep birlikte mağaraya gittiler ve gencin anlattıklarının doğruluğunu hayretler içinde gördüler.

Yeniden dirilmenin mümkün olduğunu ispatlayan bu mucizeden sonra, Allah-u Teâlâ bu gençleri tekrar ebediyet uykusuna daldırdı.

Ashâb-ı Kehf'in sayısı hakkında değişik rivayetler vardır; üç, beş veya yedi kişi oldukları şeklindedir. Bu konuda Kur'ân-ı Kerîm'de **"De ki: 'Rabbin onların sayılarını en iyi bilendir. Onları pek az kimseden başkası bilmez' "** (el-Kehf 18/22) denilmektedir. Ayrıca Ashâb-ı Kehf'in Hz. İsa'dan önce mi, yoksa sonra mı yaşadığı, dolayısıyla hangi dine mensup olduğu konusunda da bir açıklık yoktur. Kıssanın geçtiği yer hakkında da çeşitli rivayetler mevcuttur. İspanya, Cezayir, Mısır, Ürdün, Suriye, Afganistan ve Doğu Türkistan'da Ashâb-ı Kehf'e ait olduğu ileri sürülen mağaralar vardır. Anadolu'da ise Efes, Tarsus ve Efsûs (Arabissos-Afşin) olmak üzere üç yer gösterilmektedir. Kehf Sûresinin 17. âyetinde ise Ashâb-ı Kehf'in kaldıkları mağaranın yeri belirtilmemiş, yalnızca konumunun kuzey-güney istikâmetinde olduğu bildirilmiştir.